

FAMILIE

Moderne genealogie is niet zo onschuldig als het lijkt

Zijn stamboomonderzoek heeft Wim de Jong niet onberoerd gelaten (*Stamboom? Ik heb een compleet woud*, 29/5). Hij is niet alleen. Miljoenen mensen zweren dagelijks op internet om hun databases te vullen en te combineren met de dna-analyse die ze kregen in ruil voor een kloddertje spuug en wat dollars. Dat levert diepe emoties op, vooral bij mensen in wier familie veel migratie plaatshad of wier voorouders de bevolkingsregisters nooit haalden omdat ze als bezit en niet als burger werden geregistreerd. Dat laat al zien dat deze „ouwelullenliehebberij” niet zo onschuldig is als het lijkt. Er zijn meer nadelen. Zo geeft genealogie een mager en vooral bureaucratisch idee van wat familie is of kan zijn. Omdat genealogie via achternamen verloopt, verdwijnen voormoeders en niet-moeders en niet-vaders uit zicht. Wie geen kinderen heeft, valt snel buiten deze vorm van familiegeschiedenis. Zo herhaal je patronen die in de bureaucratie van kerk en

staat van het verleden zijn vastgelegd. Wie is bovendien zo gek dna te verstrekken aan een multinational? Die krijgt zo een rijk inzicht in de combinatie van bloedverwantschappen, inclusief medische gegevens, en sociale netwerken. In ruil krijg je een zeer rammelelnd verhaal over het ‘verleden van je voorouders’: ‘etniciteiten’ uitgedrukt in ziellose percentages. Je dna wordt vergeleken met dna-analyses van *huidige* bewoners van een gebied: denk aan de complexe migratiegeschiedenis en je begrijpt dat dit de fantasie prikkelt, maar weinig feitelijkheid biedt. Sommige mensen hebben meer behoefte aan familiegeschiedenis dan anderen. Mijn advies: reflecteer op wat je zoekt. Laat de invuloefening van My Heritage links liggen en neem het heft in handen. Zoek naar feiten en omstandigheden. Het antwoord zal mooier en authentieker zijn dan dat van welke database ook.

Tanny Dobbelaar Groningen